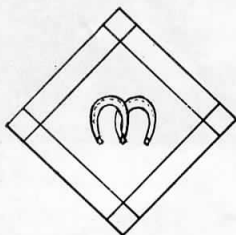
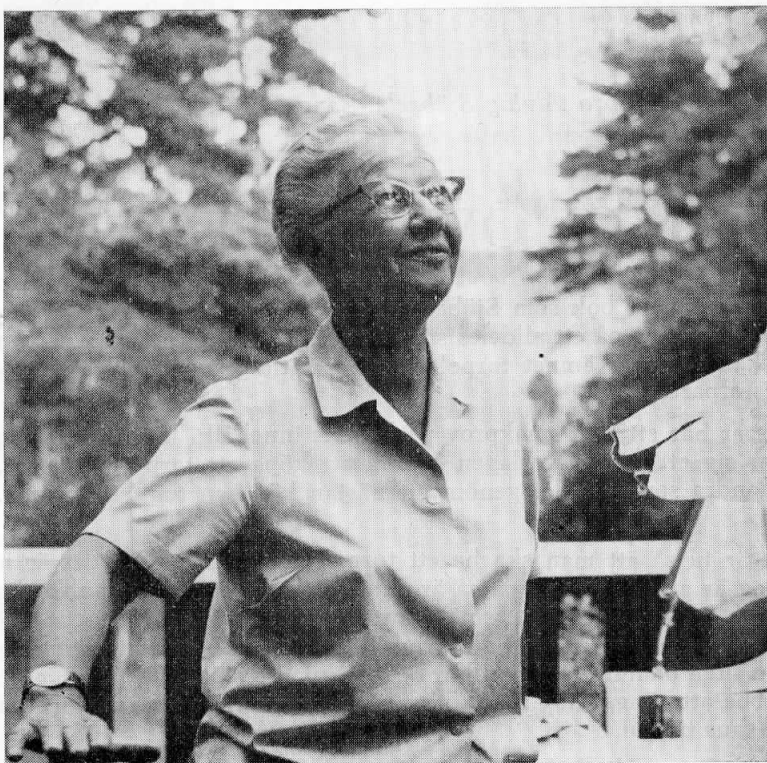

Torpar Riddar Orden

T.R.O.

Barbro Alving, Sjöbacka-Bang

HEDERSTORPARE 1968

Barbro Alving Sjöbacka-Bangs torp i Brottbby

SOL ÖVER TORPET

är namnet på en bok som Sjöbacka-Bang har skrivit. Boken kommer att uppmärksammas på ett alldeles särskilt sätt då Sjöbacka-Bang den 15 juni i år skall försvara ämnet torpologi och samtidigt utnämnas till 1968 års hederstorpere.

Citerar här ett litet smakprov på bokens innehåll: "Det finns folk som skaffar sig ett torp i Roslagen genom att köpa ett torp i Roslagen. Det finns andra som gör det genom att nästan köpa en tomt i Dalarna. Det är jag.

Det är ju så att man ska ha ett torp. Det ska alla. Om det är någon som jag är allvarligt ond på så är det den förfader på sjuttonhundratalet som inte hade förstånd att smälla upp ett antal små backstugor i Stockholms närhet. Han kunde ha hyrt en hästskjuts och kuskat runt och köpt upp en liten oländig jordlapp här och en knallig sjöstrand där. Och tingat en gubbe att gånga ihop några ryggåsstugor för tre skilling banco och ett hekto snus till jul.

Tänk, så man skulle ha haft det nu, om denne framsynte förfader hade funnits. Om man hade haft i sin hand en rad små stugor som var precis mogna vid det här laget, med för höga trösklar och för låga tak och kvistiga golv och mask i väggarna och råttor med anor från Gustaf III. Stockholmarna skulle ha tittat på dem med rörelse, tänkt på dem med längtan och fumlat omkring i plånboken"...

TORPOLOGI

I stället för installationsföreläsning skall 1968 års hederstorpåre försvara ämnet torpologi. Opponenterna bl. a. Sten von Friesen (Sten på Stensbo), Pälle Näver, Ivar Öhman (Ivar på Långsjötorp), Lars Friberg (Lars i Höla), Hugo Duninge (Hugo i Glänta), Henrik Kottenhoff (Henrik vid Angen), Helge Salomonsson (Helge vid Farhultstrand).

Torpologi blir nu en fortsättning på den cirkelkurs i ämnet, som tidigare förekommit med Hugo Duninge som ledare och kursplanerare. Duninge har vidarearbetat ämnet, som nu kommer upp på ett högre plan, vid Ås-valla skola i Molkom där Sveriges Förste Mästare i Torpologi, efter opponenternas prövning, blir utnämnd.

Torp-Intresserade

Den som är uppväxt på ett torp och har intresse av att berätta minnen från denna tid, torde uppgiva namn och adress, födelseort m. m. torpets ålder, om stugan fortfarande finns kvar o. s. v. — om hantverk utövades — djurbeståndet, jordarealen, redskap som användes — vilka nöjen som förekom — om man spelade något instrument etc. Skriv till ordf. i TRO, Box 339, 651 06 Karlstad.

SOL ÖVER TORPET

av Barbro Alving-Bang samt

TORPARGLÄDJE

av Pelle Näver och många andra torparböcker

finns att köpa vid

BOKHANDELN, MOLKOM

Vi har 6500 serviceställen. Öppet länge. Nära till. Naturligtvis är vi med när Torparriddarna har sin fest i Molkom 15–16 juni. Frimärksförsäljning vid Hembygds-gården. Alla kort och brev som lämnas in där specialstämplas.

TORPAR RIDDAR ORDEN

TRO:s motto: Att värna om alla gamla torp och föbodvallar samt att föra
människan tillbaka till naturen.

TRO bildades år 1955. Initiativtagare Hugo Duninge.

TORPARRÅDET

Ordf. Hugo Duninge	Hugo i Glänta
Ledam. Sven Holmberg	Sven ve Stareberget
Ledam. Jonny Ohlsson	Jonny ve Skivudden
Ledam. Arnold Mangen	Arnold ve Gravtjärn

HEDERSTORPARE

Gunde Johansson	Gunde ve Sörby Tall	1962
Pälle Näver	Pälle Näver	1963
Lars Madsén	Lars i Bråten	1964
Sonja Stjernquist	Sonjalill ve Långaröd	1965
Ivar Öhman	Ivar på Långsjötorp	1966
Sten von Friesen	Sten på Stensbro	1967
Barbro Alving	Sjöbacka-Bang	1968

Brodersorganisationer

Riddare De 101 av Norge (bildad 1964) Säte: Kongsvinger

Ordf.:	Olov Iversen
Medlemmar	Harald Ilaug Per Gjölstad Sigurd Fulland

TRO OF USA (bildad 1966) Chicago, Ill.

Medlemmar

Ordförande:	Ray Ragnar Johnson	född i USA
Sekreterare	Hamlin Mattson	född i USA
Ledamöter	Ragnar Anders Johnson	född i Värmland
„	Oscar Barke	född i Småland
„	Marta Ann Johnson	född i USA
„	Carl A. Newquist	född i Värmland
„	Nils William Olsson	född i USA

TRO är politiskt och religiöst neutral.

TRO:s adr.: Box 339, 651 06 Karlstad 1.

Tripp, Trapp, Trull

far, son, sonson — Gustaf, Ove och Kenneth
Jansson, tillhör Torparorkestern.

Torparorkestern

Ledare: *Konsertermästare* Sigvard Stenberg

Ställföreträdare Kjell Ljung

Hugo i Glänta Hugo Duninge, *Herman på Halla* Herman Deland, *Jöns på Kul* Jöns Jonsson, *Gustaf på Berget* Gustaf Jansson *Sven på Gärde* Sven Källberg, *Gottfrid på Åsen* Gottfrid Andersson, *Alf i Hörna* Alf Andersson, *Arnold ve Gravtjärn* Arnold Mangen, *Larz i Höla* Lars Friberg, *Henry ve Borgåsen* Henry Johansson. *Siv och Tage ve Solvik*, *Vingåkerssystrarna* Serene och Karola, *Helge Stenberg* *Helge på Luddingstorp*, *Gösta i Viken* Gösta Holmstrand, *Holger på Valserudshöjda* Holger Forsberg.

HEDERSTRUMSLAGARE Sonja Stjernquist

HEDERSMEDLEM Per Gjölstad

Orkesterns musikinstrument: Bälgspele, en-två, tre och flera rader,
fiol, cittra, gittar, munspel, slagverktyg,
tutalätt, korvhornsklarinet m. m.

Orkestern spelar för gamla, sjuka och handikappade vid vårdhem, ålderdomshem, konvalescenthem m. fl. platser av ideella och humanitära skäl.

Ledaren för Barn- och ungdomsavdelningen inom TRO

Sigvard Stenberg, violinpedagog

Norrköpingsfödd 1933. Musikintresset från fadern (violonist) och studieintresset från modern. 1949—52 Musikhögskolan för Barkel, 1953 OF-vikariat (pultkamrat med Asti). Studier för Wolf och 1958—60 för Jankelevitj, Moskva-konservatoriet (stipendier: Musikestriförbundet och Kungafonden). Konsertmästare i Norrköping; Göteborg från 1963. Konservatorielev, numera violinpedagog vid Karlstads kom. skolor.

Barn och Ungdomsavdelningen inom TRO

Anslutna:

Gunnel Karlsson	10 år	spelar	violin
Birgitta Johansson	10	„	„
Ing-Marie Kettel	10	„	„
Thomas Larsson	10	„	„

Började spela violin i september 1967.

TRO

inte på allt som pratas i sockna.
Att jag säljer en hel del varor är
sant, men inte allt som man tror.

Men jag har det mesta i min

KIOSK

tidningar, dricka, glass, chocklad
m. m. m. m.

GÖTE HJERN

Tel. 0553/200 74 — LINDFORS

TRO

på oss, även om du får dra bilen
med handkraft till verkstaden. Du
får den tillbaka fix och färdig samt
fullt körklar.

ALF ANDERSSONS

Bilverkstad

Tel. 0553/203 35 — LINDFORS

När Hugo i Glänta bildade Torpar-
 orketstern anslöt sig som förste man
 framlidne hedersmedlemmen Herman
 Persson, Blombacka. Herman gick ur
 tiden 1965.

På bilden medverkar Herman på en väl-
 görenhetstillställning julen 1964.

TORPAR-INSPELNING PÅ SKIVA

Utkommer den 15 juni 1968

Spelemän. Trapp och Trull (Nils Ove o Kenneth), Gösta i
 Vika, Tage i Solvik. — Sång av Siv i Solvik. — Ton: Nils
 Ove. Text: Nils ve Strann. Beställning pr tel. 0590-133 57

Jöns på kul och Herman på halla i full verksamhet

NYEDS SOCKEN,

där torparkonferensen skall hållas 1968, gränsar i norr till Älvsbacka och Sunnemo, i öster till Brattfors, i söder till Väse, Östra Fågelvik och Alster och i väster till Nedre Ullerud. I nordväst inskjuta Örtensjöarna, i mitten ligger Acksjön, Stora och Lilla Böckeln samt Mangen, vilka avflyta till Borserudssjön, vars vatten går till Molkomsjön och därifrån till Gapern. Mellan Borseruds- och Molkomsjön ligger den gamla kyrkan och ej långt därifrån Molkoms och Värmlands läns folkhögskola samt Åsvalla Skola. Bergslagens järnväg går här igenom socknen och har stationerna Molkom och Lindfors. Många vackra utsikter och natursköna trakter finnas. Valserudshöjden är det högsta berget och ett omtyckt ställe för botanister. Kapellförsamling blev den år 1593, pastorat 1608. Vägarna äro backiga, men väl hållna.

*Hembygdsgården, Molkom Hemvärnsgården, Molkom
Belägna vid gamla Marknadsplatsen*

Nyeds hembygdsförening

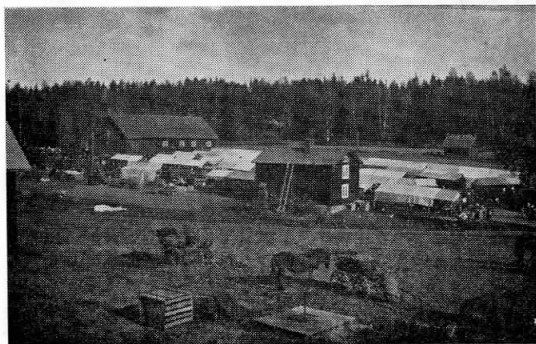
invigde den 6 sept. 1964 sin hembygdsgård, den gamla gästgivargården Upperud vid Borssjöns strand. Kyrkan ligger vid sjön mitt över. Tomten är en gammal stenåldersboplats och gården uppfördes på 1700-talet med påbyggnad ytterligare en våning på 1850-talet. Nyeds hemmansägareförening skänkte gården jämte en penninggåva till föreningen. Kommunala och andra gåvor samt frivilligt arbete har möjliggjort byggnadens istandsättande.

Graninge Vårdshus

besökas inte endast av TORPARE utan av folk ur alla yrkeskategorier.

Graninge Vårdshus ersätter numera gamla Gästgivargården i Upperud som numera är hembyggs gård. Det är endast några stenkast som avgör avståndet — och den gamla goda maten fortsätter på Graninge — ja man kan beställa snart sagt vad som helst. Även torparens huvudrätt förr i tiden "sill å potäter mä dreck".

Gamla Marknadsplatsen i Molkom

Marknadsplatsen i Molkom som det såg ut vid sekelskiftet.

Följande berättas från den tid då det förekom marknad i Molkom enl. gamla seder och bruk ...

Oskar där Sö och där Nole hade länge varit ovänner. Men så hände det sig efter en marknad, att Oskar på hemvägen stötte på Ola, som låg ganska medtagen och hjälplös i ett dike. Oskar tyckte väl inte han kunde lämna honom där i det tillståndet, utan han fick upp honom och drog i väg hemåt med honom. När de kom fram till där Nole vaknade Ola till liv och sade:

— Nu får du inte gå hem, Oskar, nu ska du mä in å ha dej en sup — vi kan fell vare lika ovänner för då i möra.

I denna stuga bodde Karl i Dalen (Krogen) vid marknadsplatsen Molkom. Nuvarande ägare Åke Wennerholm.

FRITIDSTORPAREN

är fullt medveten om att sportartiklar är en nödvändig utrustning vid stugan och därför gör han liksom andra vanliga naturälskare sina inköp hos

GEVERTS JÄRN AB

Molkom 0553/101 44, 102 88

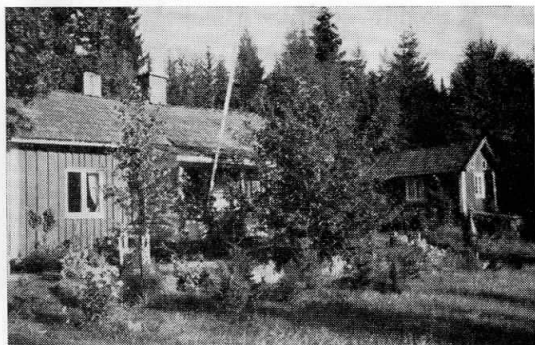

Vägvisare i Nyeds socken i gamla tider.
Här fortfarande på plats.

Maria Stina Werme vid sin
stuga Stora Mossen, Jons-
byn, Nyeds socken år 1915.
Stugan är numera riven.

Skomakartorpet, Norra
Nyed, Viken. Finns fort-
farande kvar. Ägare, Josef
och Ruth Lundin.

"Melagtäras intåg i Karlsta"

skriver den värmländske skalden Gustaf Fröding, på sin tid
medarbetare i *Karlstads-Tidningen*. Men nu gäller det

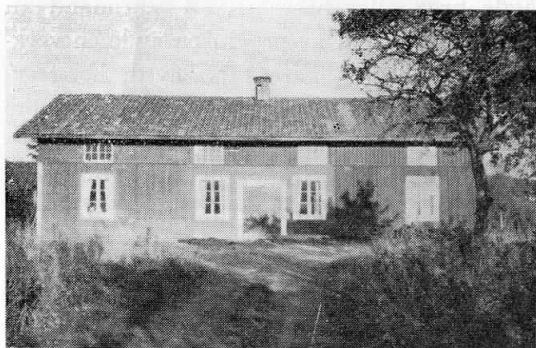
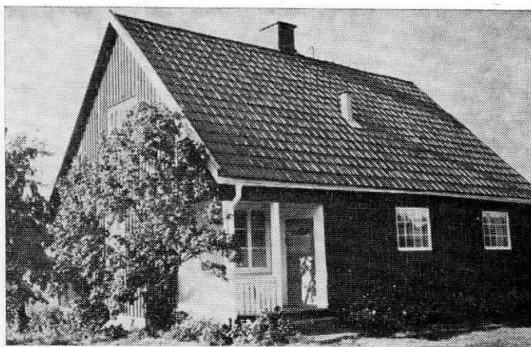
Torparnas intåg i Molkom

den 15 juni, som kommer att spele e fina vise, som handlar om
Karlstads-Tidningens arbetsuppgifter i tryckeribranschen.

Vi trycker allt. Humana priser. Ring tel. 054/156 00

KARLSTADS-TIDNINGENS BOKTRYCKERI

Stenviken, Älvsbacka, Molkom. Åges sedan 1967 av ambassadråd Bertil Arvidsson för sommarbostad.

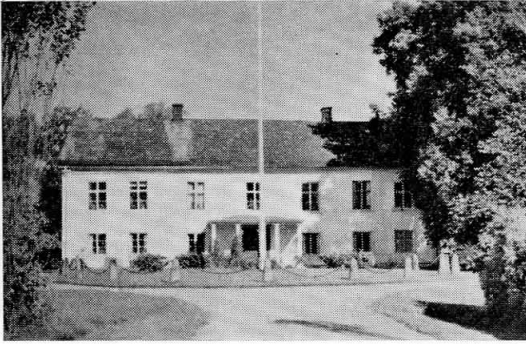

Finntorpet, Gräsmangen. Åges sedan 1967 av fil. dr. Nils W. Olsson, USA, för sommarvistelse.

På alerten!

CIRKELKAFFE

KONSUM

Övre Föske bruksherrgård, numera vandrarhem, där medlemmarna från Riddare De 101 av Norge, samt hederstorparen Ivar Öhman med familj bor under torparträffen i Nyed 1968.

I "Återkomsten till Värmland" berättar Selma Lagerlöf: "En och annan påminner sig kanske hurusom det under 1870-1880-talet visade sig vara omöjligt för alla dem, som ägde bruk eller herrgårdar i Värmland att försörja sig på sina egendomar. Från alla delar av provinsen ägde en verklig utvandring rum av brukspatroner och godsägare. Flera av de hemtrevliga herrgårdshusen blevo stående öde, eller övertogs av en ägare, som endast bebodde ett par av rummen och begagnade övervåningen till sädesloft. På sina ställen funnos stora och dyrbara trädgårdar med terrasser, häckar, växthus, jättelika prydnadsträd och härlig fruktträdsplantering. Men det är inte värt att dröja vid det öde, som de ginga tillmötes. Det skär i hjärtat".

Riddare De IOI av Norge

Olov Iversen, ordf., Per Gjølstad, ledamot, Sigurd Fulland, ledamot, Harald Ilaug, ledamot.

Den vandrande spelemannen

Carl Lundgren

"Lundgren med lådan" var en värmländsk sångare och sångförfattare. Han var född den 30 dec. 1836 på en gård som hette Lund utanför Karlskoga. Lundgren var välkommen överallt i socknarna där han drog fram.

Med sitt instrument "Lådan" eller Psalmodikon spelade Lundgren på ett mäterligt sätt. Stråke använde han inte. Han satte fart på tillverkningen av lådor i stugorna. I Nyeds socken har det tillverkats en hel del sådana instrument. En av torparorkesterns spelemän Gustaf på Bergets far snickrade förutom psalmodikon även violiner och gitarrer på sin tid.

Lundgren utgav ett häfte "Nöd och nåd" med ett 60-tal sånger. Han var hela livet sig själv och ingen kopia av andra. Han kunde ta sin sista penning för att hjälpa en människa i nöd. Vad man vet gick han bort från denna värld, lycklig, den 5 jan. 1891. Vad Lundgren lämnade efter sig var sångerna och sin kära "låda". Här några verser ur en sång:

*Stundom vid min simpla låda
känner jag mig säll,
och det händer att vi båda
höras varje kväll.*

*Känner jag av dagens tunga
mig försagd och matt,
då är det bäst jag börjar sjunga
samt få lådan fatt.*

*Börjar levernets bekymmer
härja i min barm,
skall det, om ej för'n det skymmer
fly för lådans larm.*

*Om den "gamle Adam" muckar,
tar jag lådan fram,
och han skall, om än han suckar,
ligga där med skam.*

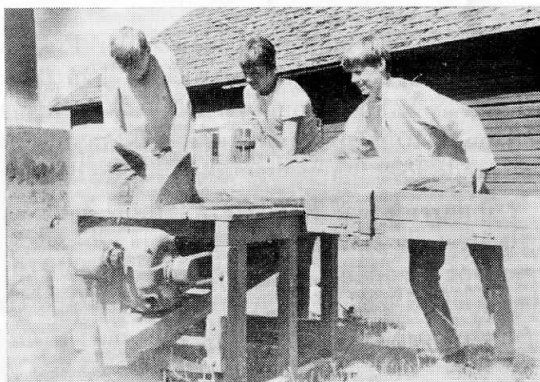
Kyrklig stiftelse i Älvsbacka

*Lägergården, Stiftelsen
Älvsbacka Prästgård.*

Vid en sammankomst för präster och lekfolk i Älvsbacka prästgård Jungfru Marie Kyrkogångsdag 1967 grundades "Stiftelsen Älvsbacka Prästgård".

Stiftelsens uppgift är att arbeta för det andliga livets fördjupande i vår Svenska Kyrkan, på den evangeliska bekännelsens grund, genom att hjälpa människor att hålla fast vid "Apostlarnas undervisning och brödragemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna". Detta skall bl. a. ske genom att anordna ungdomsläger och sommarkonfirmation, dels genom att erbjuda enskilda och grupper möjlighet till koncentrerat gudstjänst- och böneliv, stillhet och rekreation, samt genom att inbjuda till samlingar av olika slag. Till Stiftelsens förfogande står gamla arrendatorsbostaden med tomt i anslutning till prästgården. Den fungerar nu, tack vare mångas gåvor och hjälp, som Stiftelsens lägergård.

En grupp hagningsgömmor sågar kubb till golvet till "samlingsalen" f. d. ladugården. Arbetsläger sommaren 1967.

Torparen och hästen

kunde förr klara av en hel del gemensamt tack vare att det fanns hästskor av god kvalitet. Hästen har inte helt försvunnit och icke hästskorna i vår affär heller — men så har vi allt annat också i full sortering av byggnadsmaterial, presentartiklar m. m.

SVEN NILSSON & CO — Molkom

Linjeväljare 0553/102 60, 102 61, 102 62

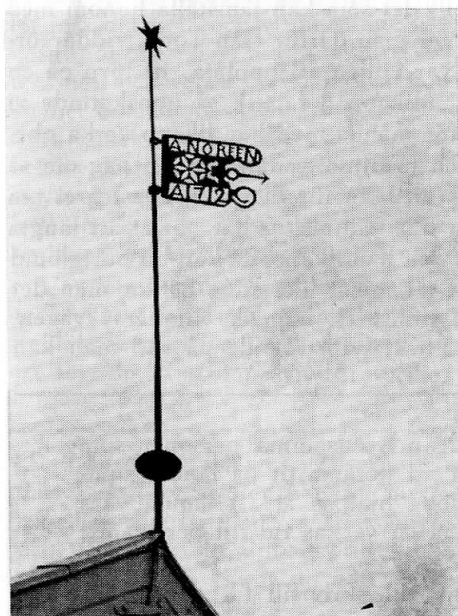
Sedan våren 1966 inbjuder Älvsbackastiftelsen regelbundet till samlingar för präster och lekmän. Sammankomsterna börjar med Herrens Heliga Nattvard i kyrkan och fortsätter i prästgården där vi arbetar med kommande söndags predikan. Så serveras the och smörgås och vi får tillfälle till samtal.

På lägergården har somrarna 1966 och 1967 hållits arbetsläger. Dessutom har där varit flera veckoslutsläger.

Lägergården, som ännu så länge inte kan ta emot fler än högst tio plus ledare, får användas efter överenskommelse med föreståndaren.

Älvsbackastiftelsen omges av en stöd- och bönekrets vars uppgift är att verka i enlighet med Stiftelsens intentioner genom förböner och ekonomiskt stöd. Medlemskap kan var och en vinna som är döpt och konfirmerad, samt tillhör Svenska Kyrkan. Medlemskap vinnas genom insättande av årsavgiften, 15: —, på Stiftelsens postgirokonto 69 55 38. Gåvor tas emot med stor tacksamhet.

Upplysningar lämnas gärna av Stiftelsens föreståndare, komminister Alvar Frykstam, tel. 0553/300 05 eller dess sekreterare, kyrkoadjunkt Ulf B. Densloe, Hagfors, tel. 0563/108 57.

Spiran på Nyeds prästgård

Nyeds Prästgård

Samma kyrkoherde, som lät uppföra kyrkan, prosten Noréen, född i Nor, ordnade 1712 även med bygget av Nyeds prästgård i Nyed. När Linné 31 juli 1746 gästade prästgården kan han inte nog prisa prosten. Linné skriver i sin Västgöta-resa: Nyeds Prästgård var ibland alla jag sett, mest regulärt byggd, en ganska stor prydnad, som vunnits utan penningar, endast med gamla prostens regulära sätt som även genom regulära levnad hade redan uppehållit sig med sin maka i 46 års äktenskap. Här har också Tegnér gästade sin kusin prosten Magnus Lagerlöf.

I denna anrika prästgård bor sedan 1967 kyrkoherde Lars Lingner med familj.

Här vid sitt torp tecknar och målar konstnären och fritidstorpären Lars Friberg, Lars i Hôla. Men han, liksom många andra goda människor, upplåter även sitt torp en veckas tid om sommaren för handikappade.

Inom De Handikappades Riksförbund välkomnar vi varje initiativ som syftar till att ge den handikappade allt det som kan jämställa honom med den friska människans möjligheter. När man därför från Torparriddareorden meddelade att en del torpägare var villiga att upplåta sitt torp på en vecka utan hyreskostnader till en handikappad familj, så uppskattade vi detta mycket. Visst kan lantvistelse för många med handikapp verka obekvämt, men detta att få byta miljö och få njuta av lantlivets behag om så bara under en vecka är en underbar medicin för den som eljest året om är hänvisad till sina fyra väggar. Vår tids människor har börjat att längta tillbaka till naturen och det är lätt att den handikappade kan bli bortglömd i detta sammanhang. Även dessa har ett minst lika stort behov, men det finns så många kroppsliga och inte minst ekonomiska hinder i vägen. Kanske man också måste återvinna sitt självförtroende på vad man kan

Det finns många handikappade och ensamma personer som inte har tillfälle eller möjlighet att komma ut på landet sommertid, därför bör vi alla försöka hjälpas åt att lämna våra torp eller sommarbostäder öppna en veckas tid till behövande människor.

Du, som vill vara med och hjälpa till, skriv till TRO, Box 339, 651 06 Karlstad 1,

Brev från handikappad i höghuset

Det står mitt namn på dörren, när man har tagit hissen och åkt fem våningar upp. Jag bor där femtioen veckor om året. Men det är ju femtiotvå veckor på ett år, alldeles riktigt och var jag håller till den veckan skall Ni strax få veta. På ortopeden har de hela min levnadshistoria på kort i alla valörer, jag är dit ibland och doktorn tittar på kortena och lite flyktigt på mig, blodet är bra, aptiten är bra och den så kallade kontrollen är snart överstökad. Humöret frågar aldrig doktorn efter, mina personliga problem, ja de senare är inte hans avdelning, det är nån de kallar för psykiatriker som skall klara av det. Men honom frågar jag aldrig för han klarar inte av dem heller. När inte dessa instanser klarar mina problem, då har jag min lilla reservutväg och det är att ringa till DHR (De Handikappades Förening), det är minst lika viktigt att finnas i deras rullor som i ortopedens kortregister. DHR har fina förbindelser, de förstår mina problem, jag är en av dem och vi befinner oss på samma våglängd. I våras när jag ringde, så sade ordf., ja så, Du vill komma ut en vecka i sommar, det ska Du få, för Hugo på Glänta, han som är en av torparna i Torparriddarorden har meddelat att en del torpare under en vecka ställer sitt ägandes torp till handikappades förfogande. Synd att det inte finns TV-skärmar bredvid telefonerna så att Ni kunde sett min min, just då. Ja, inte är det så modernt precis, det är utedass och vatten i kallkälla, post i låda nere vid vägskälet, det kommer en buss med varor en gång i veckan, så löd beskrivningen på torpet och dess belägenhet. Men hur frestande lät inte det hela och vi beslutade oss på stående fot. Postfröken verka lite konfunderad när vi ändrade adressen, men vi förklarade oss och då gratulerade hon och verka liten smått avundsjuk. Veckan på torpet, det skulle bli en hel bok att beskriva, vad gjorde det att det var lite obekvämt, vi fick höra fågelkören i tidiga ottan, gökens rop i öster, se sädersärlans, starens och svalornas ständiga jakt efter föda åt sina ungar. Igelkottens besök i skymningen till sitt lilla matställe där vi ställde ut mjölkfatet. På långt håll en tidig morgon älgafamiljen i skogsbrynet. Vad ser vi i höghuset, endast Nils Linnmans program från Korsnäsgrården.

Vår femtioandra vecka i juni, lever jag på hela vintern och Ni torpare tack skall Ni ha för denna storslagna generositet, jag behöver inte ortopedläkare och psykiatriker för en stor del av mina problem, löste veckan på torpet. Vi kallar den för torparemedicin.

Rullstolshandikappad i höghuset.

klara av och inte klara. Vi tackar Torparriddarorden för detta stiliga initiativ. edra torpställen har fått mycket högre värde än det som står i taxeringslängden och vi vet att många av våra handikappade vänner sitter och drömmer sig tillbaka till veckan på torpet och om det kan finnas chans att få återvända dit när flyttfåglarna har kommit.

DHR Karlstad
Sten Svensson
ordf.

EN RIKTIG TORPARE

Sveriges enda aktiva och äldste torpare Karl Olsson, Kvarndalen, Orust, fyllde den 31 okt. 1967 — 85 år. Här uppvaktas Olsson på födelsedagen av bl. a. Orust Spelmansgille samt ordf. i Myckelbys Hembygdsförening Gustaf Olsson som just har satt TRO:s hederstrissa på Olssons bröst.

Då undertecknad, ordförande i Svenska Torpar Riddar Orden, icke personligen kunnat infinna mig för att uppvakta och hedra dig på 85-års dagen, har jag upplåtit till ordföranden i Myckelbys hembygdsförening, Gustaf Olsson, att representera mig vid detta högtidliga tillfälle. Som du vet så är Torpar Riddar Ordens motto bl. a. — Att värna om alla gamla torp och fäbodvallar samt att föra människan tillbaka till naturen — och vad beträffar din medverkan att hålla Torpar Riddar Ordens föreskrifter högt, så kan jag nog säga, att du i dubbel bemärkelse utövat en värdig torppropaganda, inte endast genom att bo åren runt i ditt gamla torp, utan även på det sätt du sköter torpet, din ko, ditt arbete som klockringare i kyrkan och mycket annat. Att du bereder smör och ost på gammalt sätt, i din stuga, är ett bevis på hur klart du insett att nutidens människor bör veta och känna till hur levnadsförhållandena voro, icke endast för torpare och backstugusittare, utan även vanliga människor, i vårt land, i en tid, då vi inte stod u-länderna efter. Vad skulle vi då ha

Varmt och trivsamt på Torpet

med

AHLMARKS

eldningsolja

tagit oss till om inte dessa arbetsamma mångsysslade människor på landsbygden kämpat och hållit ut i det längsta.

Du Karl, är en av dem, som fortfarande håller ut, och du är också ett klart bevis på att arbete och skötsamhet med en sund livsföring kan hålla en människa vid livsmod även vid 85 års ålder.

Man tycker ju att ditt livsmod helt skulle ha försvunnit när tjuvar gjorde inbrott i din stuga och stal 2.500 kr som du sparat för att köpa en tre-hjulig cykel. Du behövde cykeln för dina ben började bli svaga — men vad brydde tjuvarna sig om detta. Vi lever i en tid då människor av gamla stammen synes betraktade som mindervärdiga. Att slå ner gamla på gatan, att vandalisera deras hem, själa och misshandla är allt vad som blev kvar sedan välfärdsfunktionärerna blev klara med att religionsundervisningen i våra skolor inte fyllde någon uppgift.

Vad kommer sedan att återstå när den gamla stammens regåla, arbetsamma, ansvarskännande människor går bort. Kan fritidstorparen följa med i de gamla spåren. — Fritidstorparen kan leva sig in i den aktive torparens roll. Fritidstorparen kan också vara arbetsam och ansvarskännande på sitt sätt. Men den aktive torparens livserfarenhet kan aldrig fritidstorparen få. Därför är det också en plikt för mig som varande Torpar Riddar Ordens styrelseman att till dig Karl framföra, inte endast min egen, utan även de sanna ansvarskännande Ordens-anhängarnas lyckönskningar på din 85 års dag. Och så ber jag att genom mitt ombud Gustaf Olsson få överlämna Torpar Riddar Ordens hedersutmärkelse.

Hugo Duninge

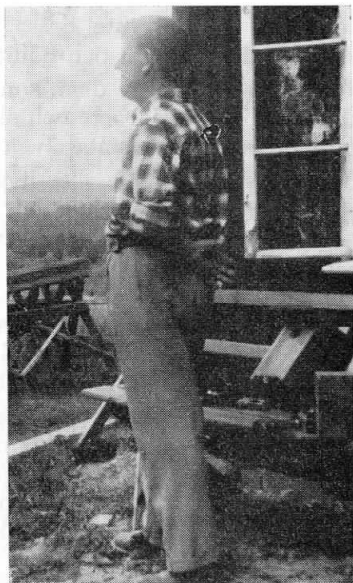

**MATGLADA
TORPARE
VÄLJER - - -**

Arthur Karlsson, Ed, Rottneros, utanför sitt torp. Under vintertid bor Arthur med sin maka Klara numera vid pensionärshemmet i Rottneros, men flyttar till torpet på sommaren.

Arthur Karlsson har tillverkat Solholken i många år. Redan år 1954, på initiativ av Hugo i Glänta, bildades Sällskapet Solholken för att bistå blinda fågelholkestillverkare.

Den första beställningen av Solholken erhöll Hugo Duninge vid besök på Kungl. Slottet. De personliga besök som Duninge därefter företog vid Kungl. Järnvägsstyrelsen, Stockholms stad, kyrkoråd, vårdhem, stads-trädgårdsmästare m. fl. upptogs stora beställningar på Solholken. Köp därför Solholken som är toppen.

Arthur Karlsson, Rottneros har även tillverkat ordförandeklubborna för TRO, Riddare De 101 av Norge och TRO of U.S.A.

GÖKEN

har torparen inget besvär med.
Småfåglarna klagar däremot om det blir bostadsbrist.

Gör därför en dubbel insats genom att köpa fågelholkar av de synskadade
TORPARNA

för
VÄRMLAND
Arthur Karlsson
Rottneros
Tel. 0503/602 41

för
DALSLAND
Axel Edgren
Bengtfors

I Dalsland 1967

Vid torparträffen hos Lars Madsén (Lars i Bråten) år 1967 besöktes Axel Edgren i sin stuga, som tillverkar de blindas Solholken. Holkarna auktioneras bort. Utropare var Arnold i Gravtjärn.

Genom skogen kommer Jöns på Kul och Gustaf på Berget fram till Lars Madséns torp med fullt musikpådrag vid jubelmötet i Tisselskog 1967.

Vacker kan man bli i Molkom

hos

Nya Damfriseringen

Maj Britt Karlsson

Gunill Johansson

Tel. 0553/101 62

Rickards Frisersalong

Tel. 0553/102 21

LOLAS Damfrisering

Lola Andersson

Tel. 0553/101 19

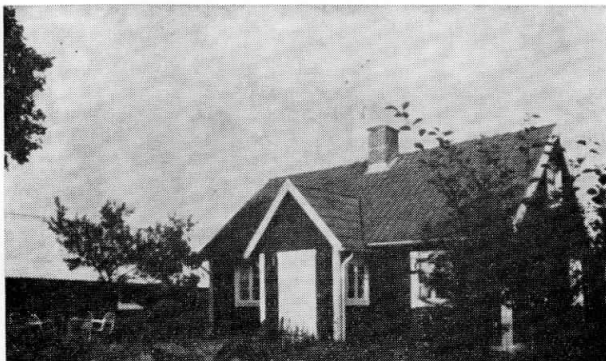
En tillbakablick

*Sten von Friesen — Sten på Stensbo Möllarestuga
— Unnaryd. Hederstorp 1967.*

*Ivar Öhmans Roslagstorp, Långsjötorp, i vinterskrud.
Hederstorp 1966.*

*Sonja Stjernquists torp Långaröd, Hästveda.
Hederstorpåre 1965.*

*Lars i Bråten (Lars Madsén) med sin torparinna
Ingrid i Bråten vid torpet i Tisselskog. Heder-
storpåre 1964.*

Genomskinlig har torparen aldrig varit. Inte fritidstorpåren heller. Han förnekar dock inte utan han kan se rakt igenom våra glas utan att blekna. Därför gör han också sina inköp hos oss.

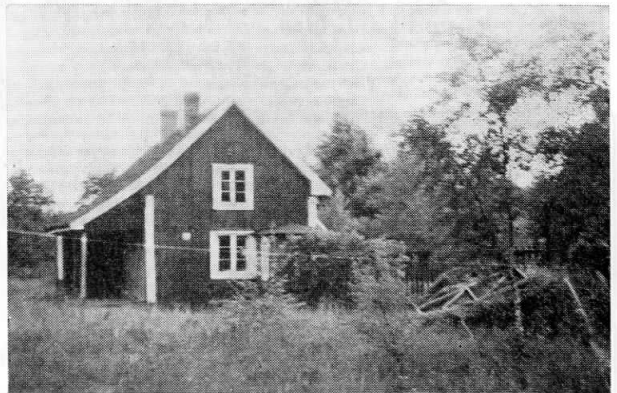
NYA GLASMÅSTERIET I KARLSTAD AB
STEN ANDERSSON

Hantverkshuset

Tel. 054/145 64 - 837 88

*Pälle Näver, Vättehult, Stensberga. Hederstorpere
1963.*

*Gunde Johanssons
torp, Sörby Tall på
Öland.
Hederstorpere 1962.*

Foto: Lars Madsén

Världens största snusdosa till Pälle Näver

på 70-årsdagen den 12/7 1967

Innehavare av Världens största snusdosa är rimsmidaren Pälle Näver, Vättehult, Stenberga, Nye i Småland.

Dosan är tillverkad av pr-broder Gustaf på Berget (Gustaf Jansson) Jonsbyn, Nyeds socken och skall enligt expertisen innehålla massor av normalpriser, enkelpriser, dubbelpriser samt enkla och dubbla sidobusspriser.

Dosan får följa med Pälle vid större högtidligheter och kommer dosan även att medhavas av Pälle vid 1968 års hederstorpäretutmärkelse i Molkom den 15 juni då Pälle som andra opponent kommer att "analysera" Barbro Alving (Sjöbacka-Bang) i delämnet — Torparen som snusätare — när Barbro Alving skall försvara ämnet TORPOLOGI och utnämnas till Sveriges Första Mästare i samma ämne.

Den 15 juni 1968 kommer Pelle näver att tilldelas världens minsta snusdosa, rymmande jämnt en pris snus. Dosan är tillverkad av Gustaf på Berget i Nyed.

Just i pressläggningsögonblicket meddelas att Svenska Tobaks AB kommer att till Pelle Näver överlämna en snusdosa av rent silver rymmande två prisar snus, en s. k. bjudsnusdosa.

*Pälles uttrycksfulla ansiktsminer
Beror inte endast på att Karlsta-sola skiner
Utan hemligheten ligger däri
Att Ettan är så härlig.*

Hugo i Glänta.

Det är fantastiskt, sagolikt hur man kan drömma
Jag drömde i natt att alla mina gårdar, torp och villor voro
sålda, men nu i vaket tillstånd konstaterar jag tyvärr motsat-
sen. Ännu finns objekt som önskar ny ägare.

Mäklarfirman Aronson & Hell, Karlstad

Boris Hell, Aukt. Fastighm.

Tel. 054/107 82 — 117 82

August och Karin i Grävmyra med kammarjungfru Bibbi på besök i Hugo i Gläntas torp i sept. 1967. Samtliga "gåbortklädda" som är brukligt torpare emellan.

*Välkomst-Menu:
Runda Rullan med innehåll.*

HÄLSOBRUNNEN är torparens värdekälla

Att vattnet icke är *otjänligt* kontrolleras av

Hantverkshuset, Karlstad — Tel. 054/130 77

Förr gjorde vi smide till plogar och harvar

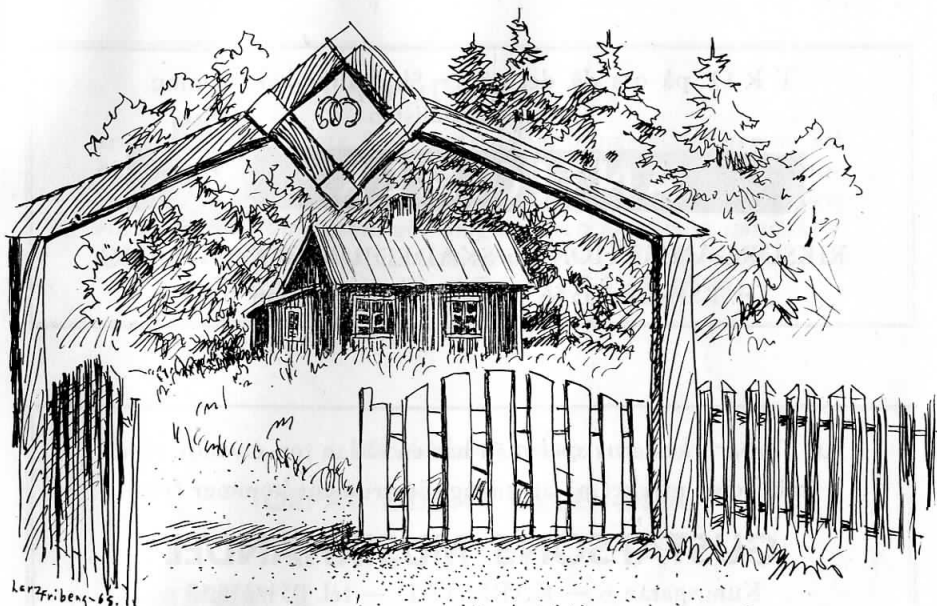
Nu för "Atomenergin" vi svarvar

NORDS VERKSTADS AB

MOLKOM

Tel. 0553/105 25

*Hugo Duninges torp Gläntan, Hynboholm i Grava socken, där Torpar
Riddar Orden bildades 1955 på initiativ av Duninge.*

Fritidstorpren har stora fordringar — även då det gäller
möbelrenoveringar och tavelinramningar.

Humana priser

NILS ERIKSSON MÖBELVERKSTAD

Långövägen 41, Karlstad Tel. 101 27

Vålhalla

heter den sista sätern i Värmland. Säterkullorna äro fru Siri Karlsson samt
dotter Ester och fru Siri Svensson, Tutstad, Sysslebäck. Djurbesättningen
består av sju kor, kalvar och kvigor.

Ordning på Torpet

Försäkra i

FOLKSAM

T R O på oss då det gäller Skadedjursbekämpning
anlita specialisten

ANTICIMEX

RIKSORGANISATION för SKADEDJURSBEKÄMPNING

Tel. Karlstad 133 66, 133 80 — Kristinehamn 101 33

Att *Torparorkesterns spelemän* har en sådan ton-givande reper-
toir beror mycket på att många instrument kommer från

GUSTAFSONS MUSIKHANDEL

Kungsgatan 6 — KARLSTAD — tel. 054/138 13

Ni kan TRO fullt och fast på instrument som kommer därifrån

Egen kraft ej hjälpa kan . . .

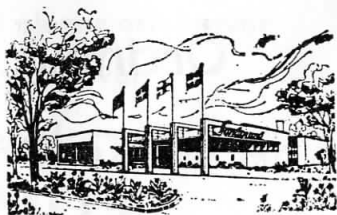
om *torparen* i nuvarande tid skulle använda apostlahästarna för
att ta sig fram. *Torparen* har som bekant alltid varit fattig fast
vi under senare åren sett honom åka omkring i bil — men det-
ta säger inte att han därför är slösaktig, han har gamla anor
att brås på och därför köper han också den billigaste bensinen
som är lika bra som vilket annat märke som helst.

Uno-X Lindfors

BORDSBESTÄLLNING

Tel. 116 70 och 533 30

Utmärkta P-platser
intill Resturangen

SANDGRUND

FÄBODVALLEN

är en naturskön plats. Byggnaderna iordningställdes genom att sammanföra liggande stockar. Plank och bräder kommer numera till användning vid reparationer, tillbyggnad etc. även vid torp och stugor, som gör omgivningen ännu mer naturskön och med tanke på våra humana priser göras alla inköp hos oss.

Molkom Bruk AB — Tel. växel 0553/105 30

Alla-klichéer i detta

TORPAR RIDDAR ORDEN-häfte

kommer från

KARLSTADS KLICHÉANSTALT AB
BOX 143 · KARLSTAD 1 · TELEFON 054/55800 VÄXEL

KONSUM

Bronsåldersgravarna i Nyed besökes gärna av turister.
Men besökare kommer också från när och fjärran till

ANTIKBODEN I SUNNE

Konrad Larsson

Fyndplatsen, för Antikt o. Gammalt. Stor sortering.

Välkommen till besök

Tel. 0565/101 57 — 118 95

TRO:s Föreskrifter

§ 1

Organisationens namn skall vara TORPAR RIDDAR ORDEN eller förkortning TRO.

§ 2

TRO:s motto är: Att värna om alla gamla torp och fäbodvallar samt att föra människan tillbaka till naturen.

§ 3

TRO skall bestå av fyra ledamöter som benämnes torparråd.

§ 4

Verkställande ledamöter äro ordföranden och sekreteraren.

§ 5

Efter fem år från TRO:s bildande skall ytterligare två ledamöter (torparråd) inväljas. De verkställande ledamöterna ombesörjer invalet.

§ 6

Om någon av ledamöterna av en eller annan orsak ej längre tillhör TRO skall ny ledamot inväljas.

§ 7

TRO:s ledamöter sammanträder vid Vänskogsgläntan, Hynboholm, eller på annan plats efter kallelse av ordföranden.

§ 8

TRO är en ideell organisation där ridderligheten ledamöterna emellan skall stå på toppen.

§ 9

År 1962 skall landets första hederstorpäre utnämnas. Till hederstorpäre kan ifrågakomma, manlig eller kvinnlig person, som i handling visat sig fylla de fordringar som är förenat med TRO:s syftemål.

§ 10

Efter år 1962 skall ny hederstorpäre utses, en för varje år. Som bevis på hederstorpärvärdigheten följer diplom med snusdosa i näver.

§ 11

Då val sker av hederstorpäre, vilka förslag, å tre personer, uppföres av det verkställande rådet, skall redan invald hederstorpäre, inom viss tid få yttra sig i frågan och inkomma med egen rekommendation beträffande val av lämplig person. En kortfattad motivering till förslaget bör lämnas.

§ 12

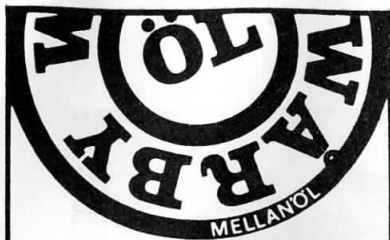
Den som blir vald till hederstorpäre bör då diplom och snusdosa överlämnas hålla inträdesföreläsning, eller sjunga en egen författad sång, uppläsa egen författad visa e. d.

§ 13

Då TRO är en aktiv organisation, där ledamöterna i handling av rent idéella skäl och intresse för uppgiften skall verka i den anda det här är frågan om, antagas inga passiva medlemmar. Den som är intresserad av TRO:s verksamhet och vill bidra ekonomiskt kan av denna orsak icke räkna med inträde i TRO som aktiv ledamot (torparråd). TRO:s verkställande råd kan dock på lämpligt sätt hedra sådan person.

§ 14

En pr-bröder eller pr-syster måste i viss mån uppoffra sig själv. Var och en arbetar inom sitt område då det gäller TRO:s verksamhet, och hjälper till efter bästa förmåga, att utträtta någonting aktivt, då så anses nödvändigt. Efter särskild kallelse antages endast sådana personer som verkligen har intresse för TRO:s verksamhet och som äro villiga att utföra uppdrag som går i organisationens anda. Man måste arbeta av idéella och humanitära skäl och finna glädje i att göra någonting för en medmänniska.

*Ture säger att jag är
hans egen lilla Wårby*

*Jag tar bara med
det nödvändigaste*

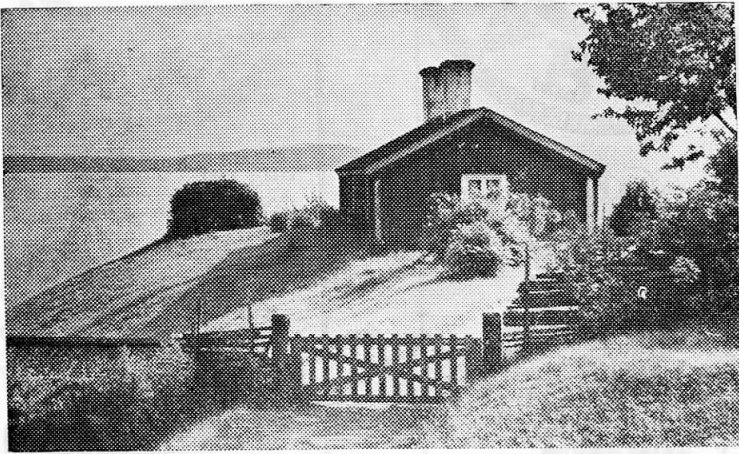

Wårby – det ljusa ölet av
nordtysk typ. Med kristall-
klart, rent vatten från Wårby
berömda källa.

Ett ord på vägen

Ett ordspråk säger: "Bättre ett ärligt nej än ett falskt ja".

Jasägandet mot bättre vetande är bedrägeri. Nejsägandet fordrar mod och fasthet, men är det nödvändigt får vi inte väja för det obehag vi ådrar oss själva. Ett nej är ofta ett raskt snitt, som skär bort ovisshet, rensar undan oklarhet och besparar besvikelser. Medvandrare sätter sin kurs efter våra ord och är därför skyldiga dem klara besked, även där det svider.

Drömtorpet

Fritidshuset finns i form av torpstugor, nedlagda lantbruk och olika typer av nya hus. Fritidshuset kan finnas i skärgården, långt inne i värm-landsskogarna, på skåneslätten och på fjället. Oavsett hur det ser ut, var det ligger och vem som äger det kostar det pengar. Priset kan variera från några tusenlappar och upp till 100.000-tals kronor.

I regel har fritidstorparen inte råd med en allt för hög köpesumma. Vanligtvis 5.000—25.000 kronor. Fritidshuset drar nämligen med sig en hel del följdkostnader som känns nog så betungande för flertalet familjer.

Naturligtvis måste fritidstorparen eftersträva så goda kreditvillkor som möjligt. En kombination av flera låneformer kan ofta visa sig nödvändig. Oavsett lånemöjligheterna — som kan växla — är en sparad slant nästan alltid en förutsättning för att köpet skall kunna komma till stånd. Även i det här fallet kan sparlånet bli en "räddningsplanka" — särskilt om affären brädskar och den traditionella lånemarknaden är kärv.

När köp blir aktuellt vänd Er till närmaste jordbrukskassa, som hjälper Er med *förmånligaste* krediter för förverkligandet av Er dröm om torpet.